

Behawioralne determinanty adekwatności polskiego systemu emerytalnego

Starzenie się społeczeństw jest jednym z najbardziej istotnych wyzwań ekonomicznych na następne dekady. Zgodnie z dostępnymi prognozami stopa zastąpienia dla emerytur pochodzących z powszechnego systemu emerytalnego w Polsce osiągnie tylko ok. 20-30% w horyzoncie 30 lat. Taki poziom świadczeń oznaczać będzie radykalne pogorszenie standardu życia przyszłych emerytów. Z drugiej strony istnieje ryzyko, że taki stan może być politycznie nieakceptowalny. Rząd powinien więc rozstrzygnąć, czy dodatkowe działania zwiększające wysokość emerytur powinny być realizowane w ramach systemu powszechnego lub dobrowolnego oraz jaką powinny przybrać formę. Poprzez identyfikację postaw oraz oczekiwań Polaków w obszarze oszczędzania na emeryturę, wyniki przedkładanego projektu powinny pomóc w rozwiązaniu tych dylematów.

W tym celu usiłujemy odpowiedzieć na dwa istotne pytania. Po pierwsze badamy, czy ludzie ufają, że państwo niezależnie od ich własnej zapobiegliwości zapewni im taki poziom dochodów na starość, który pozwoli na uniknięcie skrajnego ubóstwa. Po drugie, identyfikujemy w szerokim przekroju społecznym te czynniki behawioralne, które mogą wpływać na skłonność ludzi do gromadzenia oszczędności emerytalnych. Następnie, bazując na uzyskanych rezultatach, tworzymy rekomendacje odnośnie produktów oszczędnościowych, które mogłyby spotkać się z większym zainteresowaniem tych grup społecznych, które szczególnie narażone są na ryzyko ubóstwa w okresie starości.

Wyniki projektu powinny być użyteczne zarówno dla rządu, jak również dla instytucji prywatnych oferujących produkty oszczędzania na emeryturę.